

Een kasteel als uitdrukking van rang en stand. Het Hamel in Lummen

Rombout Nijssen

Vanaf de 16e eeuw behoorde het Hamel aan plaatselijke notabelen in Lummen. De eigenaars van het domein waren de rentmeesters van de plaatselijke heren, plaatselijke rechters en notarissen, of welstellende pastoors. Voorts blijkt dat het Hamel in het ancien régime zelden langer dan een halve eeuw in handen van dezelfde familie bleef. De talrijke verkopen van het landgoed weerspiegelen het verloop in de plaatselijke aristocratie. Aan het einde van de 18e eeuw kwam het Hamel in het bezit van de Hasseltse jurist Hendrik Joannes van Henis en zijn echtgenote Maria Catharina Briers. Van dan af, tot 2005, zou het Hamel in het bezit van zijn afstammelingen blijven.

Het Hamel ten tijde van
Hendrik Joannes van Henis
en Maria Catharina Briers

Hendrik Joannes van Henis overleed op 15 maart 1819, waarna zijn dochter Gerardine-Henriette het Hamel van hem erfde. Op 17 november van hetzelfde jaar huwde zij met de van Diest afkomstige Henri-François de Zerezo.

Van de vijf kinderen van het echtpaar de Zerezo-van Henis overleefde slechts hun dochter Marie-Adèle [1825-1893] haar kinderjaren. Zij erfde het Hamel na de dood van haar moeder in 1871. Op 20 november 1848 was Marie-Adèle gehuwd met Eugène van Willigen [1827-1885], wiens vader het kasteel van Schulen bewoonde. Eugène van Willigen zou zijn vader in 1861 opvolgen als burgemeester van Schulen, van 1856 tot 1874 was hij tevens provincieraadslid, en van 1874 tot aan zijn overlijden in 1885 zetelde hij in de Senaat.

Uiteindelijk opteerde van Willigen voor een bescheidener aanpak. In 1865 begonnen de werken aan een nieuw classicistisch kasteel, dat op enkele tientallen meters ten westen van de oude gebouwen werd opgetrokken. Het park dat in dezelfde periode werd aangelegd, zou beperkt blijven tot het deel tussen de Mangelbeek en de weg naar Zelem en Linkhout.

Eugène van Willigen

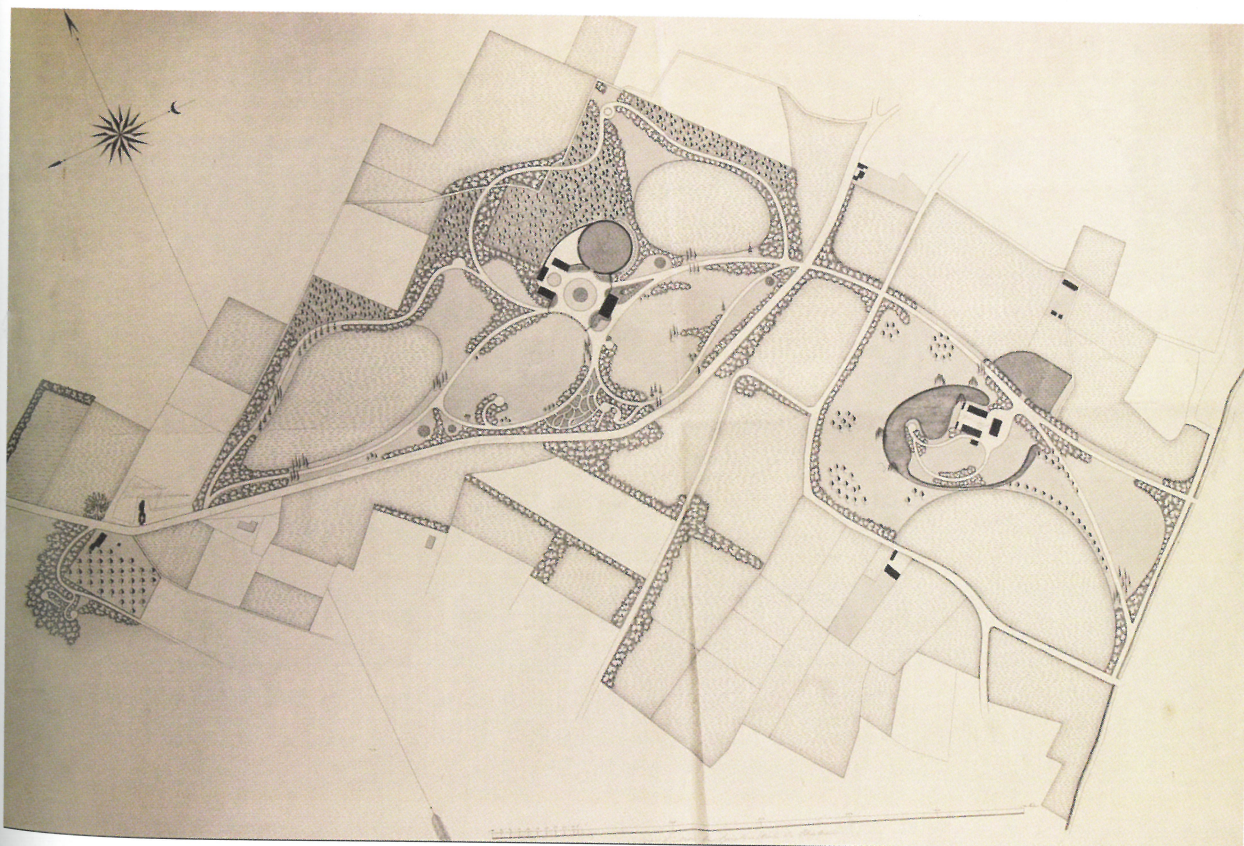

Het kasteel van Eugène van Willigen

Marie-Adèle de Zerezo en Eugène van Willigen lieten het domein na aan hun oudste zoon Henri [1852-1904], die het kasteel in 1888 betrok. Henri van Willigen paste het kasteel aan de smaak van zijn tijd aan: een monumentale voorbouw, natuurstenen omlijstingen rond de ramen, een ronde toren links van de voorgevel en een vierkante toren aan de achterkant van het kasteel moesten het geheel een neogotisch aspect verlenen.

Henri van Willigen kon niet lang van zijn verwezenlijkingen genieten. Hij overleed in 1904, waarop het vruchtgebruik van het Hamel aan zijn weduwe, Marie-Louise de Glavany [1855-1942] kwam, terwijl

Plan van landschapsarchitect Gindra voor het park van het Hamel

zijn broer Hubert van Willigen [1857-1918] de naakte eigendom erfde. Marie-Louise de Glavany bleef het Hamel bewonen en overleefde haar zwager tot in 1942. Na haar overlijden kwam het Hamel in het bezit van Jeanne van Willigen [1884-1954], dochter van Hubert van Willigen en Henriette Claes [1860-1952], en weduwe van de in 1925 overleden Eugène de Moffarts [1882-1925]. Jeanne van Willigen bewoonde met haar kinderen het kasteel van Scholen.

Het feit dat het Hamel na het overlijden van Marie-Louise de Glavany niet meer bewoond werd, samen met de oorlogsomstandigheden, die het domein niet spaarden, hadden voor gevolg dat het kasteel er na de Tweede Wereldoorlog beschadigd bijlag. Volledige restauratie werd geen haalbare kaart geacht. In plaats daarvan werd er in 1947 voor geopteerd het 19e-eeuwse kasteel af te breken en het oude woonhuis in zijn oude glorie te herstellen.

Het kasteel van het Hamel tijdens de verbouwingswerken door Henri van Willigen

Henri van Willigen aan zijn werktafel

Het Hamel in de winter van 2005

